

Κείμενο

Ο ελεύθερος χρόνος στην εποχή μας (1954)

Αν κοιτάξουμε προς το παρελθόν, δε θα βρούμε καμιά άλλη γενιά, η οποία να διαθέτετε τόσο πολύ χρόνο, να κατείχε τόσα υλικά μέσα και να είχε τόση μόρφωση όσο η σημερινή. Έχουμε ήδη εγκαταλείψει τη λεγόμενη κοινωνία της εργασίας, στην οποία ζούσαμε για να δουλεύουμε, και βιώνουμε μια πολυσύνθετη κοινωνική πραγματικότητα, στην οποία δουλεύουμε για να ζούμε. Ο τρόπος με τον οποίο οργανώνουμε και **διευθετούμε τον ελεύθερο χρόνο** στην εποχή μας αποκτά **πρωταρχική σημασία** και **εμφανίζεται** εξίσου σημαντικός με τον τρόπο με τον οποίο οργανώνεται και κατανέμεται ο **χρόνος εργασίας** στον επαγγελματικό τομέα. Η ραγδαία αύξηση του ελεύθερου χρόνου σε σχέση με το παρελθόν θέτει το πρόβλημα της κατάλληλης διαχείρισής του.

Το πρόβλημα της διαχείρισης του ελεύθερου χρόνου σήμερα δεν αφορά μόνο στους ενήλικους, αλλά και στους έφηβους. Η νέα γενιά, συχνά, διακατέχεται από αισθήματα απομόνωσης και ανίας και γενικότερα από αρνητικά συναισθήματα, τα οποία σε πολλές περιπτώσεις μετατρέπονται σε επιθετικότητα, χρήση βίας ή αδιαφορία. Οι μαθητές, ήδη από την παιδική ηλικία, περνούν πολλές ώρες της ημέρας μπροστά σε μια οθόνη και βιώνουν μέσω των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και κοινωνικής δικτύωσης τη ζωή από «δεύτερο χέρι», ενώ ταυτόχρονα μέσα από τον καταγιισμό της διαφήμισης οδηγούνται στην εμπορευματοποίηση του ελεύθερου χρόνου και σταδιακά εθίζονται στην επιδίωξη της ευτυχίας, κυρίως μέσα από την κατανάλωση υλικών αγαθών. Οι σύγχρονες αναπτυγμένες κοινωνίες φαίνεται να οδηγούν τα παιδιά της «ενημερίας» σε ένα **μέλλον** με πολύ ελεύθερο χρόνο, λιγότερο χρόνο εργασίας και ακόμη λιγότερη διάθεση κοινωνικής προσφοράς και συλλογικής δράσης.

Όμως, οι στάσεις και οι συμπεριφορές που αναπτύσσονται σε σχέση με τον ελεύθερο χρόνο κατά τη διάρκεια της παιδικής και εφηβικής ηλικίας είναι καθοριστικής σημασίας, δεδομένου ότι **παγιώνονται**¹ και **αναπαράγονται** σε όλη την υπόλοιπη ζωή του ανθρώπου. Από κοινωνιολογικές έρευνες προκύπτει ότι το 90% των δραστηριοτήτων του ελεύθερου χρόνου διαμορφώνεται και σταθεροποιείται μέχρι την ηλικία των 19 χρόνων. Φυσικά, το προσωπικό στυλ ελεύθερου χρόνου επηρεάζεται και διαμορφώνεται από την οικογένεια, τους φίλους και τους γνωστούς, από το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον, από το ίδιο το άτομο και τις κοινωνικοοικονομικές, μορφωτικές «προδιαγραφές» του, αλλά ως έναν βαθμό και από το σχολείο, που αποτελεί έναν σημαντικό παράγοντα της δευτερογενούς κοινωνικοποίησης του παιδιού.

Ο ελεύθερος χρόνος στο σημερινό σχολείο αντισταθμίζει την ένταση και τα προβλήματα που προκύπτουν από τη διδασκαλία, εξισορροπεί καταπιεσμένες ανάγκες και κινητικούς περιορισμούς και ξεκουράζει τους μαθητές από τον φόρτο της διδασκαλίας. Με αυτήν την έννοια, ο ελεύθερος χρόνος στο σχολείο θεωρείται πολύτιμος και απαραίτητος για την ισόρροπη ανάπτυξη του μαθητή, αν και θεωρείται συχνά ανεπαρκής. Σε κάθε περίπτωση πάντως δε συνδέεται με τη σχολική εργασία, με αποτέλεσμα ο ελεύθερος

---

¹ παγιώνω: σταθεροποιώ

χρόνος και η διδασκαλία να αποτελούν δύο αντίθετες περιστάσεις της σχολικής ζωής, που λειτουργούν ως ξεχωριστές νησίδες, αποκομμένες μεταξύ τους. Πολλές φορές, όμως, το σχολείο αδυνατεί να σχεδιάσει και να αξιοποιήσει επαρκώς περιστάσεις ελεύθερου χρόνου και να τις συνδέσει με τη μάθηση και την ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας του μαθητή. Επιπρόσθετα, επιβαρύνει και τον εξωσχολικό ελεύθερο χρόνο του μαθητή, αφού από το σχολείο του ανατίθενται υποχρεώσεις και σχολικές εργασίες, συχνά υπερβολικά απαιτητικές σε κόπο και χρόνο, πολλές από τις οποίες θα ήταν προτιμότερο και πιο ευχάριστο για τους μαθητές να καλύπτονται στη διάρκεια του σχολικού προγράμματος, ώστε να έχουν στη διάθεσή τους περισσότερο ελεύθερο χρόνο.

N. Χανιωτάκης - I. Θωΐδης. (2002). «Διαθεματικές δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου στο Ολοήμερο Σχολείο», *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, 6, 241-245 (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A1. Από ποιους παράγοντες, σύμφωνα με το κείμενο, επηρεάζεται και διαμορφώνεται ο ελεύθερος χρόνος κατά την παιδική και εφηβική ηλικία; (60-80 λέξεις).

(μονάδες 15)

A2. Ποια είναι τα δομικά στοιχεία της δεύτερης παραγράφου (Το πρόβλημα δράσης) του κειμένου;

(μονάδες 10)

B1. Να δημιουργήσετε μία παράγραφο 60-80 λέξεων, στην οποία να χρησιμοποιήσετε τις λέξεις/φράσεις του κειμένου με **έντονη γραφή: διευθετούμε, ελεύθερο χρόνο, πρωταρχική σημασία, εμφανίζεται, χρόνος εργασίας.**

(μονάδες 10)

B2. α. Να δώσετε έναν δικό σας τίτλο στο κείμενο.

(μονάδες 10)

B2.β. Να προσδιορίσετε αν ο τίτλος που δώσατε στο κείμενο είναι κυριολεκτικός /δηλωτικός ή μεταφορικός / συνυποδηλωτικός.

(μονάδες 5)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Οι παράγοντες που επηρεάζουν και διαμορφώνουν τον ελεύθερο χρόνο κατά την παιδική και εφηβική ηλικία είναι ποικίλοι. Ένας από αυτούς είναι το οικογενειακό περιβάλλον. Επίσης, ρόλο παίζουν τα φιλικά και γνωστά πρόσωπα, η κοινωνία, ο ίδιος ο άνθρωπος και το κοινωνικό-οικονομικό του επίπεδο αλλά και το σχολείο, διότι είναι μέσο για την δευτερογενή κοινωνικοποίηση του ανθρώπου της παιδικής και εφηβικής ηλικίας.

A2.

Θεματική περίοδος: *Το πρόβλημα της διαχείρισης...έφηβους.*

Λεπτομέρειες: *Η νέα γενιά....υλικών αγαθών.*

Κατακλείδα: *Οι σύγχρονες αναπτυγμένες....συλλογικής δράσης.*

B1. Έχει **πρωταρχική σημασία** ο τρόπος με τον οποίο **διευθετούμε τον ελεύθερο χρόνο** μας. Αυτό ισχύει, διότι **ο χρόνος εργασίας**, χωρίς καμία αμφιβολία, είναι ο χρόνος στον οποίο **εμφανίζεται** βιολογική, πνευματική και ψυχική κόπωση στον άνθρωπο. Επομένως, ο ελεύθερος χρόνος είναι ανάγκη να χρησιμοποιείται με τέτοιον τρόπο, ώστε ο άνθρωπος να ανακτά τις δυνάμεις του για να συνεχίζει με επιτυχία τα επαγγελματικά του καθήκοντα αλλά και ,γενικά, για να βελτιώνει και να αναπτύσσει την προσωπικότητά του.

B2.α.

Νέοι και ελεύθερος χρόνος

B2.β.

Ο τίτλος είναι κυριολεκτικός.

Κείμενο

Ο ελεύθερος χρόνος στην εποχή μας (1989)

Αν κοιτάξουμε προς το παρελθόν, δε θα βρούμε καμιά άλλη γενιά, η οποία να διαθέτετε τόσο πολύ χρόνο, να κατείχε τόσα υλικά μέσα και να είχε τόση μόρφωση όσο η σημερινή. Έχουμε ήδη εγκαταλείψει τη λεγόμενη κοινωνία της εργασίας, στην οποία ζούσαμε για να δουλεύουμε, και βιώνουμε μια πολυσύνθετη κοινωνική πραγματικότητα, στην οποία δουλεύουμε για να ζούμε. Ο τρόπος με τον οποίο οργανώνουμε και διευθετούμε τον ελεύθερο χρόνο στην εποχή μας αποκτά πρωταρχική σημασία και εμφανίζεται εξίσου σημαντικός με τον τρόπο με τον οποίο οργανώνεται και κατανέμεται ο χρόνος εργασίας στον επαγγελματικό τομέα. Η ραγδαία αύξηση του ελεύθερου χρόνου σε σχέση με το παρελθόν θέτει το πρόβλημα της κατάλληλης διαχείρισής του.

Το πρόβλημα της διαχείρισης του ελεύθερου χρόνου σήμερα δεν αφορά μόνο στους ενήλικους, αλλά και στους έφηβους. Η νέα γενιά, συχνά, διακατέχεται από αισθήματα απομόνωσης και ανίας και γενικότερα από αρνητικά συναισθήματα, τα οποία σε πολλές περιπτώσεις μετατρέπονται σε επιθετικότητα, χρήση βίας ή αδιαφορία. Οι μαθητές, ήδη από την παιδική ηλικία, περνούν πολλές ώρες της ημέρας μπροστά σε μια οθόνη και βιώνουν μέσω των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και κοινωνικής δικτύωσης τη ζωή από «δεύτερο χέρι», ενώ ταυτόχρονα μέσα από τον καταγιισμό της διαφήμισης οδηγούνται στην εμπορευματοποίηση του ελεύθερου χρόνου και σταδιακά εθίζονται στην επιδίωξη της ευτυχίας, κυρίως μέσα από την κατανάλωση υλικών αγαθών. Οι σύγχρονες αναπτυγμένες κοινωνίες φαίνεται να οδηγούν τα παιδιά της «ευημερίας» σε ένα μέλλον με πολύ ελεύθερο χρόνο, λιγότερο χρόνο εργασίας και ακόμη λιγότερη διάθεση κοινωνικής προσφοράς και συλλογικής δράσης.

Όμως, οι στάσεις και οι συμπεριφορές που αναπτύσσονται σε σχέση με τον ελεύθερο χρόνο κατά τη διάρκεια της παιδικής και εφηβικής ηλικίας είναι καθοριστικής σημασίας, δεδομένου ότι παγιώνονται¹ και αναπαράγονται σε όλη την υπόλοιπη ζωή του ανθρώπου. Από κοινωνιολογικές έρευνες προκύπτει ότι το 90% των δραστηριοτήτων του ελεύθερου χρόνου διαμορφώνεται και σταθεροποιείται μέχρι την ηλικία των 19 χρόνων. Φυσικά, το προσωπικό στυλ ελεύθερου χρόνου επηρεάζεται και διαμορφώνεται από την οικογένεια, τους φίλους και τους γνωστούς, από το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον, από το ίδιο το άτομο και τις κοινωνικοοικονομικές, μορφωτικές «προδιαγραφές» του, αλλά ως έναν βαθμό και από το σχολείο, που αποτελεί έναν σημαντικό παράγοντα της δευτερογενούς κοινωνικοποίησης του παιδιού.

Ο ελεύθερος χρόνος στο σημερινό σχολείο αντισταθμίζει την ένταση και τα προβλήματα που προκύπτουν από τη διδασκαλία, εξισορροπεί καταπιεσμένες ανάγκες και κινητικούς περιορισμούς και ξεκουράζει τους μαθητές από τον φόρτο της διδασκαλίας. Με αυτήν την έννοια, ο ελεύθερος χρόνος στο σχολείο θεωρείται πολύτιμος και απαραίτητος για την ισόρροπη ανάπτυξη του μαθητή, αν και θεωρείται συχνά ανεπαρκής. Σε κάθε περίπτωση πάντως δε συνδέεται με τη σχολική εργασία, με αποτέλεσμα ο ελεύθερος

---

¹ παγιώνω: σταθεροποιώ

χρόνος και η διδασκαλία να αποτελούν δύο αντίθετες περιστάσεις της σχολικής ζωής, που λειτουργούν ως ξεχωριστές νησίδες, αποκομμένες μεταξύ τους. Πολλές φορές, όμως, το σχολείο αδυνατεί να σχεδιάσει και να αξιοποιήσει επαρκώς περιστάσεις ελεύθερου χρόνου και να τις συνδέσει με τη μάθηση και την ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας του μαθητή. Επιπρόσθετα, επιβαρύνει και τον εξωσχολικό ελεύθερο χρόνο του μαθητή, αφού από το σχολείο του ανατίθενται υποχρεώσεις και σχολικές εργασίες, συχνά υπερβολικά απαιτητικές σε κόπο και χρόνο, πολλές από τις οποίες θα ήταν προτιμότερο και πιο ευχάριστο για τους μαθητές να καλύπτονται στη διάρκεια του σχολικού προγράμματος, ώστε να έχουν στη διάθεσή τους περισσότερο ελεύθερο χρόνο.

N. Χανιωτάκης - I. Θωΐδης. (2002). «Διαθεματικές δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου στο Ολοήμερο Σχολείο», *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, 6, 241-245 (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A1. Βασιζόμενοι στο κείμενο, να χαρακτηρίσετε με **Σωστό** ή **Λάθος** τις ακόλουθες προτάσεις:

1. Η σημερινή γενιά δεν έχει τόσο πολύ χρόνο ούτε πολλά υλικά μέσα σε σύγκριση με τις προηγούμενες γενιές.
2. Οι μαθητές, από μικρά παιδιά, περνούν πολλές ώρες μπροστά σε μια οθόνη.
3. Το προσωπικό στυλ ελεύθερου χρόνου επηρεάζεται και διαμορφώνεται από πολλούς παράγοντες, μεταξύ των οποίων είναι και η οικογένεια.
4. Το 90% των δραστηριοτήτων του ελεύθερου χρόνου διαμορφώνεται και σταθεροποιείται μέχρι την ηλικία των 19 χρόνων.
5. Ο ελεύθερος χρόνος στο σχολείο δεν θεωρείται πολύτιμος και απαραίτητος για την ισορροπημένη ανάπτυξη του μαθητή.

(μονάδες 15)

A2. Να δώσετε από έναν πλαγιότιτλο σε κάθε παράγραφο του κειμένου.

(μονάδες 10)

B1. «Το προσωπικό στυλ ελεύθερου χρόνου επηρεάζεται και διαμορφώνεται από την οικογένεια».

Χρησιμοποιώντας την παραπάνω πρόταση, να δημιουργήσετε μια παράγραφο 60-80 λέξεων.

(μονάδες 10)

B2. Να επισημάνετε ποιες από τις τρεις παρακάτω φράσεις/προτάσεις του πρώτου κειμένου χρησιμοποιούνται με κυριολεκτική/δηλωτική και ποιες με μεταφορική/συνυποδηλωτική σημασία:

1. «ο ελεύθερος χρόνος και η διδασκαλία [...] λειτουργούν ως ξεχωριστές νησίδες»
2. «Οι μαθητές βιώνουν [...] τη ζωή από δεύτερο χέρι»
3. «λιγότερη διάθεση κοινωνικής προσφοράς»

(μονάδες 15)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1.

1:Λ, 2:Σ, 3:Σ, 4:Σ, 5:Λ

A2.

1^η:Αύξηση του ελεύθερου χρόνου στην σύγχρονη εποχή.

2^η:Τρόπος χρήσης του ελεύθερου χρόνου από τους σύγχρονους εφήβους.

3^η:Παράγοντες διαμόρφωσης του ελεύθερου χρόνου.

4^η:Ο ελεύθερος χρόνος στο σύγχρονο σχολείο.

B1.Το προσωπικό στυλ ελεύθερου χρόνου επηρεάζεται και διαμορφώνεται από την οικογένεια. Αυτό ισχύει κυρίως για τα παιδιά, διότι δεν έχουν την κρίση αλλά και την απόλυτη ελευθερία ώστε να διαμορφώσουν τον ελεύθερο χρόνο τους, όπως εκείνα θέλουν. Σε αυτό η οικογένεια παίζει πολύ σημαντικό ρόλο, διότι δίνει συμβουλές στο παιδί για το πώς να χρησιμοποιήσει τον χρόνο του. Επίσης, συχνά το παιδί μιμείται τις πράξεις των γονέων του, επομένως χρησιμοποιεί τον χρόνο του όπως κι εκείνοι.

B2.

1.μεταφορική/ 2. μεταφορική/ 3. κυριολεκτική

Κείμενο

Ο ελεύθερος χρόνος στην εποχή μας (1991)

Αν κοιτάξουμε προς το παρελθόν, δε θα βρούμε καμιά άλλη γενιά, η οποία να διέθετε τόσο πολύ χρόνο, να κατείχε τόσα υλικά μέσα και να είχε τόση μόρφωση όσο η σημερινή. Έχουμε ήδη εγκαταλείψει τη λεγόμενη κοινωνία της εργασίας, στην οποία ζούσαμε για να δουλεύουμε, και βιώνουμε μια πολυσύνθετη κοινωνική πραγματικότητα, στην οποία δουλεύουμε για να ζούμε. Ο τρόπος με τον οποίο οργανώνουμε και διευθετούμε τον ελεύθερο χρόνο στην εποχή μας αποκτά πρωταρχική σημασία και εμφανίζεται εξίσου σημαντικός με τον τρόπο με τον οποίο οργανώνεται και κατανέμεται ο χρόνος εργασίας στον επαγγελματικό τομέα. Η ραγδαία αύξηση του ελεύθερου χρόνου σε σχέση με το παρελθόν θέτει το πρόβλημα της κατάλληλης διαχείρισής του.

Το πρόβλημα της διαχείρισης του ελεύθερου χρόνου σήμερα δεν αφορά μόνο στους ενήλικους, αλλά και στους έφηβους. Η νέα γενιά, συχνά, διακατέχεται από αισθήματα απομόνωσης και ανίας και γενικότερα από αρνητικά συναισθήματα, τα οποία σε πολλές περιπτώσεις μετατρέπονται σε επιθετικότητα, χρήση βίας ή αδιαφορία. Οι μαθητές, ήδη από την παιδική ηλικία, περνούν πολλές ώρες της ημέρας μπροστά σε μια οθόνη και βιώνουν μέσω των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και κοινωνικής δικτύωσης τη ζωή από «δεύτερο χέρι», ενώ ταυτόχρονα μέσα από τον καταγιισμό της διαφήμισης οδηγούνται στην εμπορευματοποίηση του ελεύθερου χρόνου και σταδιακά εθίζονται στην επιδίωξη της ευτυχίας, κυρίως μέσα από την κατανάλωση υλικών αγαθών. Οι σύγχρονες αναπτυγμένες κοινωνίες φαίνεται να οδηγούν τα παιδιά της «ενημερίας» σε ένα **μέλλον** με πολύ ελεύθερο χρόνο, λιγότερο χρόνο εργασίας και ακόμη λιγότερη διάθεση κοινωνικής προσφοράς και συλλογικής δράσης.

Όμως, οι στάσεις και οι συμπεριφορές που αναπτύσσονται σε σχέση με τον ελεύθερο χρόνο κατά τη διάρκεια της παιδικής και εφηβικής ηλικίας είναι καθοριστικής σημασίας, δεδομένου ότι παγιώνονται¹ και αναπαράγονται σε όλη την υπόλοιπη ζωή του ανθρώπου. Από κοινωνιολογικές έρευνες προκύπτει ότι το 90% των δραστηριοτήτων του ελεύθερου χρόνου διαμορφώνεται και σταθεροποιείται μέχρι την ηλικία των 19 χρόνων. Φυσικά, το προσωπικό στυλ ελεύθερου χρόνου επηρεάζεται και **διαμορφώνεται** από την οικογένεια, τους φίλους και τους γνωστούς, από το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον, από το ίδιο το άτομο και τις κοινωνικοοικονομικές, μορφωτικές «προδιαγραφές» του, αλλά ως έναν βαθμό και από το σχολείο, που αποτελεί έναν **σημαντικό παράγοντα** της δευτερογενούς κοινωνικοποίησης του παιδιού.

Ο ελεύθερος χρόνος στο σημερινό σχολείο αντισταθμίζει την ένταση και τα προβλήματα που προκύπτουν από τη διδασκαλία, εξισορροπεί καταπιεσμένες ανάγκες και κινητικούς περιορισμούς και ξεκουράζει τους μαθητές από τον φόρτο της διδασκαλίας. Με αυτήν την έννοια, ο ελεύθερος χρόνος στο σχολείο θεωρείται πολύτιμος και απαραίτητος για την ισόρροπη ανάπτυξη του μαθητή, αν και θεωρείται συχνά ανεπαρκής. Σε κάθε περίπτωση πάντως δε συνδέεται με τη σχολική εργασία, με αποτέλεσμα ο ελεύθερος

---

¹ παγιώνω: σταθεροποιώ

χρόνος και η διδασκαλία να αποτελούν δύο αντίθετες περιστάσεις της σχολικής ζωής, που λειτουργούν ως ξεχωριστές νησίδες, αποκομμένες μεταξύ τους. Πολλές φορές, όμως, το σχολείο αδυνατεί να σχεδιάσει και να αξιοποιήσει επαρκώς περιστάσεις ελεύθερου χρόνου και να τις συνδέσει με τη μάθηση και την ολόπλευρη ανάπτυξη της **προσωπικότητας** του μαθητή. Επιπρόσθετα, επιβαρύνει και τον εξωσχολικό ελεύθερο χρόνο του μαθητή, αφού από το σχολείο του ανατίθενται **υποχρεώσεις** και σχολικές εργασίες, συχνά υπερβολικά απαιτητικές σε κόπο και χρόνο, πολλές από τις οποίες θα ήταν προτιμότερο και πιο ευχάριστο για τους μαθητές να καλύπτονται στη διάρκεια του σχολικού προγράμματος, ώστε να έχουν στη διάθεσή τους περισσότερο ελεύθερο χρόνο.

Ν. Χανιωτάκης - Ι. Θωΐδης. (2002). «Διαθεματικές δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου στο Ολοήμερο Σχολείο», *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, 6, 241-245 (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A1. Ποιος είναι, σύμφωνα με το κείμενο, ο ρόλος του σχολείου όσον αφορά στον σχεδιασμό και την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των μαθητών; (60-80 λέξεις).

(μονάδες 15)

A2. Να δώσετε έναν πλαγιότιτλο στην τελευταία παράγραφο («Ο ελεύθερος χρόνος... χρόνο») του κειμένου.

(μονάδες 10)

B1. Να συντάξετε μία παράγραφο 60-80 λέξεων για τον ελεύθερο χρόνο, στην οποία να χρησιμοποιήσετε τις παρακάτω λέξεις/φράσεις με **έντονη γραφή**, με βάση τη σημασία τους στο κείμενο: **μέλλον, διαμορφώνεται, σημαντικό παράγοντα, προσωπικότητας, υποχρεώσεις.**

(μονάδες 10)

B2. «Το προσωπικό στυλ ελεύθερου χρόνου επηρεάζεται και διαμορφώνεται από την οικογένεια».

1. Να αιτιολογήσετε την επιλογή της παθητικής σύνταξης από τον αρθρογράφο.

(μονάδες 5)

2. Να μετατρέψετε την παθητική σύνταξη σε ενεργητική.

(μονάδες 10)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1.Ο ελεύθερος χρόνος στο σχολείο καταπολεμά την ένταση και τα προβλήματα που προκαλούνται από την διδασκαλία, την καταπίεση, τους κινητικούς περιορισμούς και αναπαύει τους μαθητές από τα καθήκοντά τους. Επομένως, είναι αναγκαίος για την ομαλή ανάπτυξη του μαθητή και δεν σχετίζεται με τα σχολικά καθήκοντα. Ωστόσο, το σχολείο δεν σχεδιάζει και αξιοποιεί επαρκώς τον ελεύθερο χρόνο του μαθητή, ώστε να τον συνδέσει με την μάθηση και την σφαιρική καλλιέργεια της προσωπικότητάς του. Αντιθέτως, τον μειώνει, αφού αναθέτει πολλά καθήκοντα στους μαθητές.

A2.

4^η:Ο ελεύθερος χρόνος στο σύγχρονο σχολείο.

B1.Χωρίς καμία αμφιβολία, το σχολείο αποτελεί **σημαντικό παράγοντα** για τον τρόπο με τον οποίο **διαμορφώνεται** το **μέλλον** του ανθρώπου. Πιο συγκεκριμένα, οι μαθητικές **υποχρεώσεις** συχνά αναπτύσσουν κλίσεις της **προσωπικότητας** του μαθητή, τις οποίες πιθανόν να μην είχε συνειδητοποιήσει. Με αυτόν τον τρόπο, ο μαθητής όχι μόνο διαμορφώνει τον ελεύθερο χρόνο του, αλλά και επιλέγει το επάγγελμα το οποίο θα ασκήσει στο μέλλον.

B2.

1.Με την χρήση της παθητικής σύνταξης, δίδεται έμφαση στην πράξη του ποιητικού αιτίου (από την οικογένεια). Επίσης, το ύφος γίνεται περισσότερο αντικειμενικό και απρόσωπο.

2.Η οικογένεια επηρεάζει και διαμορφώνει το προσωπικό στιλ ελεύθερου χρόνου.